

MAPA SEVERNÍ OBLOHY – LEDEN 2020

1. 1. ve 20.00 SEČ
15. 1. v 19.00 SEČ
30. 1. v 18.00 SEČ

Platí na celém území ČR

Pozice planet v mapce
vyneseny k 15. dni
v měsíci.

PLANETY

Merkur – nepozorovatelný
Venuše – večer nad jihozápadem
Mars – na ranní obloze
Jupiter – koncem měsíce ráno velmi nízko nad JV
Saturn – nepozorovatelný
Uran – v první polovině noci v Beranu
Neptun – večer nad jihozápadem ve Vodnáři

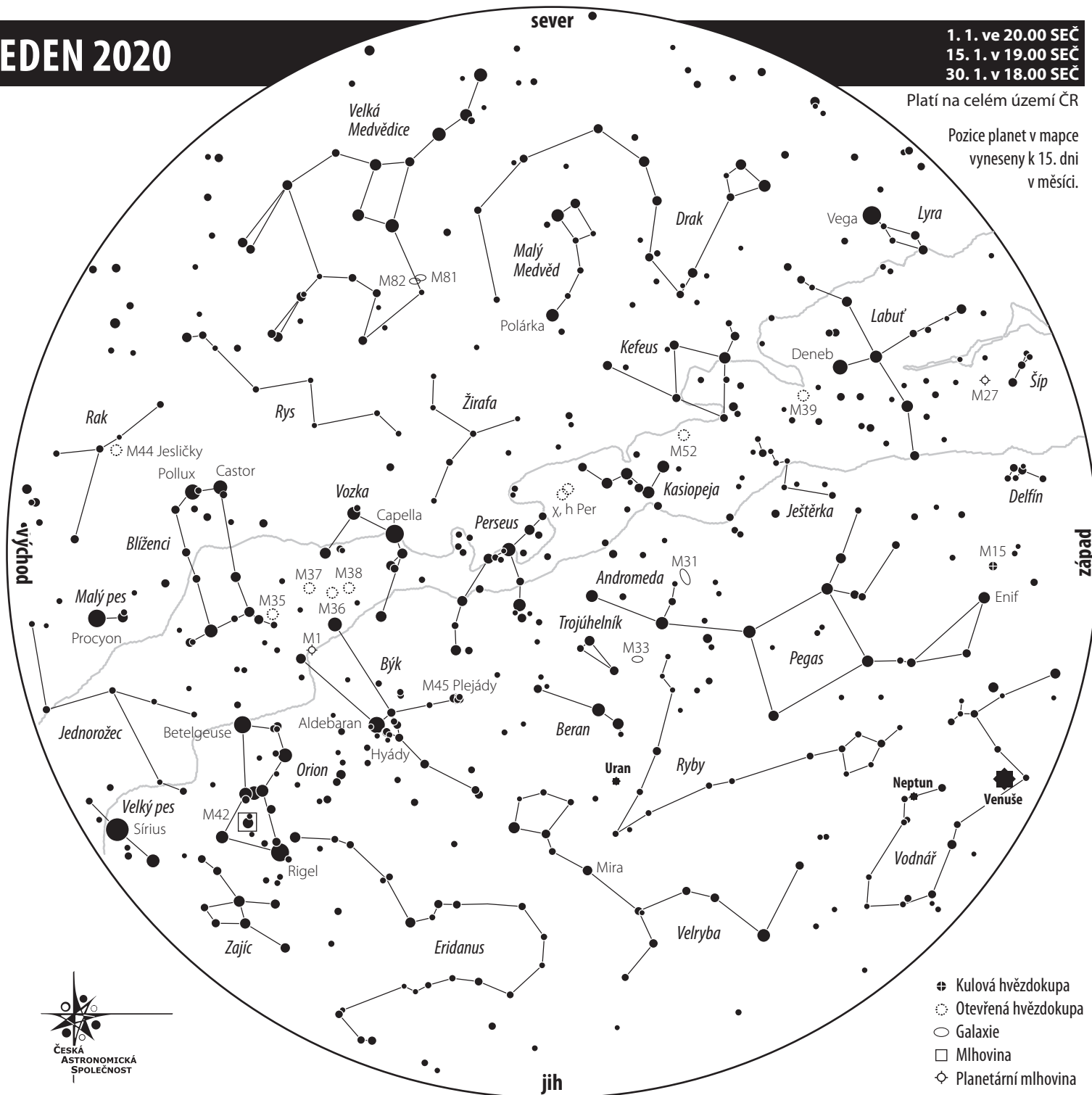
ZAJÍMAVOSTI NA OBLOZE

2. Měsíc v apogeju (nejdále od Země – 404 580 km)
3. Měsíc v první čtvrti (04.45 UT)
4. Maximum meteorického roje Kvadrantid
4. Měsíc v konjunkci s Uranem
5. Země v periheliu (nejblíže Slunci – 0,98325 AU)
7. Měsíc v Hyadách
10. Merkur v horní konjunkci se Sluncem
10. Měsíc v úplňku (19.21 UT) – polostínové zatmění Měsíce
12. Měsíc v Jesličkách (M44)
13. Saturn a Pluto v konjunkci se Sluncem
13. Měsíc v perigeju (nejblíže Zemi – 365 958 km)
14. Planetka č. 511 Davida v opozici se Sluncem ($9,5^m$)
17. Měsíc v poslední čtvrti (12.58 UT)
20. Měsíc v konjunkci s Marsem
21. Planetka č. 5 Astraea v opozici se Sluncem ($8,9^m$)
24. Měsíc v novu (21.42 UT)
27. Těsná konjunkce Venuše s Neptunem
28. Měsíc v konjunkci s Venuší
29. Měsíc v apogeju (nejdále od Země – 405 393 km)

Všechny časové údaje uvedeny ve Světovém čase (UT).

Středoevropský čas (SEČ) = UT+1 h

Aktuální mapky na následující měsíc naleznete volně
ke stažení na www.astro.cz a www.udalosti.astronomy.cz



- ☉ Kulová hvězdokupa
- ☼ Otevřená hvězdokupa
- ☁ Galaxie
- ☁ Mlhovina
- ☉ Planetární mlhovina

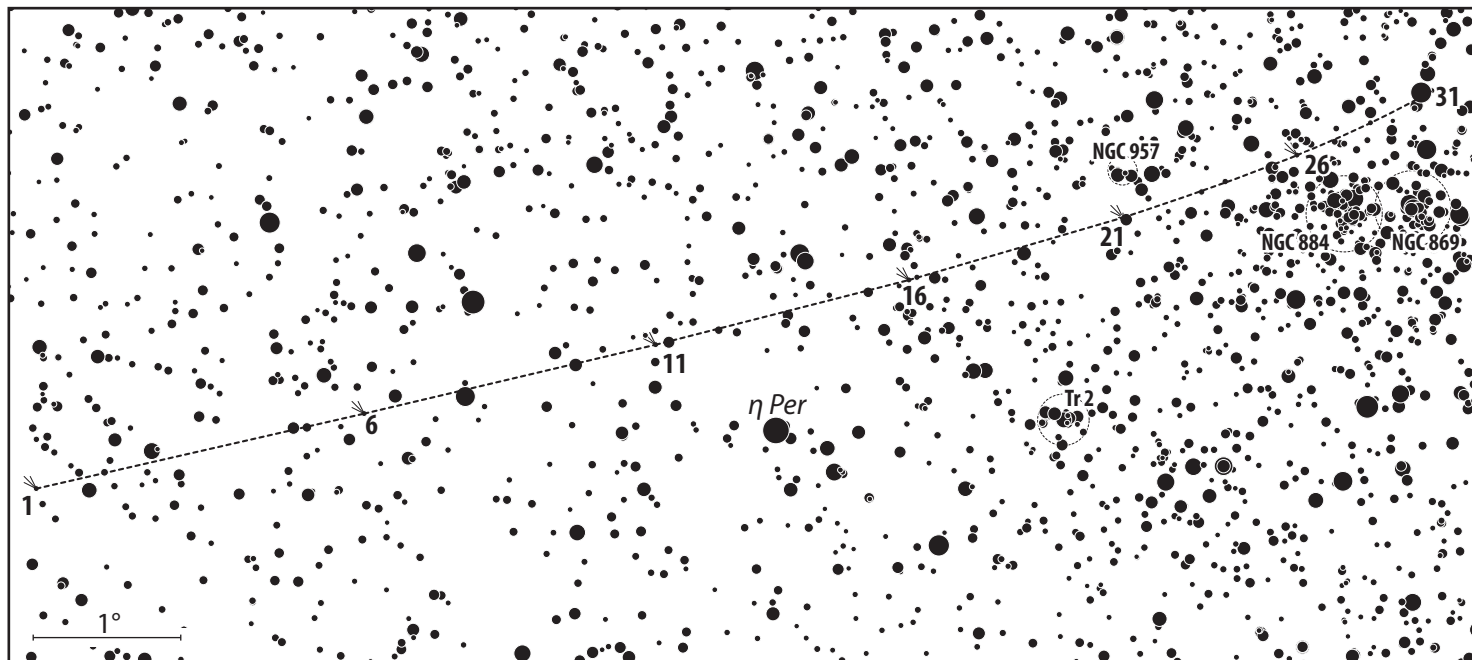
MAPA SEVERNÍ OBLOHY – OBJEKTY A ÚKAZY PRO AMATÉRSKÁ POZOROVÁNÍ – LEDEN 2020

Lednová obloha je na planety poněkud skoupá. Večer po západu Slunce svítí vysoko nad jihozápadem **Venuše** jako jasná večernice. Koncem měsíce se na večerní obloze objeví také **Merkur**, ale bude se ztrácet v záři Slunce velmi nízko nad obzorem. Na čisté soumrakové obloze je teoretická šance na jeho nalezení triedrem. Nedaleko Venuše se promítá na večerní obloze ve Vodnári rovněž **Neptun** a 27. ledna večer budou obě planety ve velmi těsné konjunkci. V 18.00 SEČ, kdy budou ještě dostatečně vysoko nad obzorem, je bude dělit vzdálenost asi 7 úhlových minut a vejdou se do zorného pole i silně zvětšujícího dalekohledu (bude zde velký rozdíl jasností: Venuše $-4,1^m$ a Neptun $7,9^m$ i úhlových průměrů: Venuše $14,9''$ / fáze $0,75/$ a Neptun $2,2''$). Nízko nad horizontem bude tou dobou také tenký srpek Měsíce a o den později se přiblíží k Venuši. **Uran** můžeme vidět v první polovině noci v Beranu. **Mars** je pozorovatelný na ranní obloze, najdeme jej nedaleko jasné červené hvězdy Antares ve Štíru a 20.—21. ledna mu společnost bude dělat i tenký srpek Měsíce. Koncem měsíce se krátce před východem Slunce vynoří nízko nad jihovýchodem i **Jupiter**. **Saturn** je díky konjunkci se Sluncem v lednu nepozorovatelný. Kromě již zmíněných návštěv Měsíce u Marsu (ráno 20.—21. 1.) a u Venuše s Neptunem (večer 27.—28. 1.), zabloudí Měsíc také do Hyád (večer 7. 1.) a do Jesliček (v noci z 11. na 12. 1.). Ze **zákrytů** jasných hvězd Měsícem v lednu stojí za zmínku zákryt 13 Gem dne 9. 1. ($2,9^m$, 16.59—17.57 UT – platí pro 15° N a 50° E).

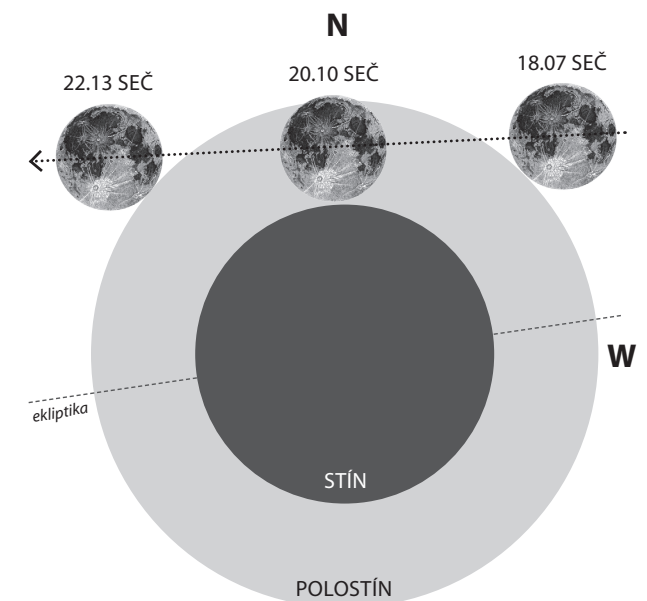
Maximum tradičního výrazného meteorického roje **Kvadrantid** je letos předpovězeno, pro Evropu trochu nešťastně, na dopoledne 4. ledna – ideální pozorovací okno je tedy nad ránem 4. 1., kdy neruší Měsíc. Přesto při jasném počasí neváhejte zkusit pozorovat, po Kvadrantidách totiž následuje meteorářský půst – tzv. „velká díra“ a dalším významnějším aktivním rojem jsou až dubnové Lyridy.

V pátek 10. ledna večer proběhne **polostínové zatmění Měsíce**, jež spatříme v celém průběhu. Měsíc se přiblíží shora k plnému zemskému stínu a ačkoliv tyto úkazy nebývají příliš výrazné, budeme si tentokrát moci všimnout ztmavnutí jižní části měsíčního disku v době okolo maximální fáze, která nastává ve 20.10 SEČ.

V ideální pozici se nachází **kometa C/2017 T2 (PanSTARRS)**. S jasností pod 10^m je v dosahu velkých binokulárů a menších dalekohledů i na příměstské obloze a stále lehce zjasňuje. Pro astrofotografy bude jistě zajímavý její průlet kolem dvojitě otevřené hvězdokupy χ a h Per koncem ledna.



Pozice komety C/2017 T2 v lednu 2020 po 5 dnech pro 0 hod. SEČ. Hvězdy do cca 11^m .



Průběh polostínového zatmění Měsíce večer 10. ledna.